

## عنوان مقاله:

بازنمایی دین در آثار سینمای دینی ایران: مطالعه تطبیقی آثار سینمایی اولین (۱۳۸۴) و دهمین دوره جشنواره فیلم کوتاه دینی رویش (۱۳۹۵)

## محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، دوره ۱۷، شماره ۶۲ (سال: ۱۴۰۰)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۲۸

## نویسندگان:

محمد رضا مریدی - گروه پژوهش هنر، دانشکده علوم نظری و مطالعات عالی هنر، دانشگاه هنر

معصومه تقی زادگان - عضو هیات علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و ارتباطات در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

## خلاصه مقاله:

مساله چيستی سینمای دینی، پاسخ های متعددی همچون سینمای اشرافی، عرفانی، معناگرا و سینما حقیقت داشته و تلاش هایی برای مطالعه سینمای دینی همچون ژانر، گونه و سبک انجام شده است. اما در این مقاله به جای ارائه تعاریف ساختاری و پایدار از سینمای دینی، رویکردی استقرایی در پیش گرفته شده تا فضای مفهومی یا تلقی های اجتماعی و فرهنگی از سینمای دینی در متن فیلم ها ترسیم شود. لذا با مطالعه فیلم های راه یافته به جشنواره سینمای دینی رویش و بررسی تعداد ۳۶۹ فیلم بر اساس روش شناسی تحلیل محتوا، به این پرسش پاسخ داده شده که ظهور و تجلی دین در آثار این جشنواره چگونه است؟ چه ابعاد و شاخص هایی از دین در آثار سینمایی این جشنواره نمود دارد؟ همچنین با مطالعه تطبیقی اولین دوره جشنواره (۱۳۸۴) با دهمین دوره جشنواره رویش (۱۳۹۵)، تحولات فرهنگی و اجتماعی در سینمای دینی مورد مطالعه گرفته و به این پرسش پرداخته شده که نموده های دینی در فیلم ها چه تغییراتی داشته است؟ نتایج پژوهش نشان داد که مواجهه ستایشگرانه سینماگران با دین جای خود را به مواجهه ای پرسشگرانه و جستجوگرانه نسبت به دین داده است؛ همچنین بازنمایی مناسکی دین در سینما به طور چشم گیری کاهش داشته و نوعی سینمای دینی غیرمناسکی افزایش یافته است؛ همچنین مواجهه های سنتی و نوستالژیک در سینمای دینی که بر معصومیت ذاتی (کودکانه، ساده دلی روستایی، طبیعت گرایی ناب) یا بازسازی و حفظ سنت ها (آیین های سنتی، مشاغل سنتی، بناهای سنتی، هنرهای سنتی) تاکید دارد کاهش یافته و جای خود را به سینمای تروماتیک و بحرانی داده است.

## کلمات کلیدی:

تحولات فرهنگی ایرانی، سینمای ایران، فیلم دینی، سینمای اجتماعی، سینمای مناسکی

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1265208>

